

HELSINGIN KUVATAIDEKOULU

O P E T U S S U U N N I T E L M A

2018

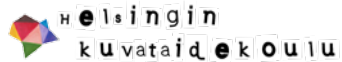
Taiteen perusopetuksen
kuvataiteen laaja oppimäärä

Laatijat: Miia Kallio, Virve Kallio, Mirka Kastinen,
Tuija Mettinen ja Johanna Rapinoja

Helsingin kuvataidekoulu
Ströms
Untuvaisentie 10
00820 Helsinki
toimisto@kuvataide.fi
p. 09-7591964
www.kuvataide.fi

Helsingin kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry.
2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. **TOIMINTA-AJATUS**
2. **ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT**
  - 2.1. Arvot
  - 2.2. Oppimiskäsitys
  - 2.3. Oppimisympäristö ja työtavat
3. **TOIMINTAKULTTUURI**
4. **OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS**
5. **OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET**
  - 5.1. Taidesuhde ja ilmaisu
  - 5.2. Visuaalinen monilukutaito
  - 5.3. Osallisuus ja vaikuttaminen
  - 5.4. Työskentelyn tavat
6. **VARHAISIÄN OPINNOT**
  - 6.1 NUUSKIJAT (4-5 vuotiaat)

7. PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

- 7.1. IHMETTELIJÄT (6–8 -vuotiaat)
- 7.2. KEKSIJÄT (9–11 -vuotiaat)
- 7.3. TUTKIJAT (12–14 -vuotiaat)

8. SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUS, TAVOITTEET JA LASKENNALLINEN LAAJUUS

- 8.1. KURKOTTAJAT JA KONKARIT (15–20 -vuotiaat)

9. OPPIMISEN ARVIOINTI

- 9.1. Arvioinnin tehtävä
- 9.2. Arviointi opintojen aikana
- 9.3. Oppimäärän arviointi
  - 9.3.1. Kuvataiteen laajan oppimäärän perusopinnot
  - 9.3.2. Kuvataiteen laajan oppimäärän syventävät opinnot
- 9.4. Osallistumistodistus

10. LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT

- 10.1. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet

- 10.2. Laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit
- 10.2.1. Varhaisiän opintojen arviointikriteerit
- 10.2.2.1 Perusopintojen arvioinnin kriteerit
- 10.2.2.2. Perusopintojen itsenäinen työ ns. Kuvapolku-työsarja pohdintoineen
- 10.2.3. Syventävien opintojen arvioinnin kriteerit
- 10.2.4. Syventävien opintojen lopputyö

11. **OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN**

- 11.1. Muualla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen
- 11.2. Henkilökohtainen opetussuunnitelma

12. **OPPILAAXSI OTTAMISEN PERIAATTEET**

13. **YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA**

14. **TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN**

15. **KOULUN TOIMINNAN ARVIOINTI**

1. TOIMINTA-AJATUS

Helsingin kuvataidekoulussa annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta. Ensisijaisena tehtävänä on tarjota 4–20 -vuotiaille lapsille ja nuorille tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää kuvataiteen opetusta. Opetus mahdollistaa kuvataiteen opiskelun pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja oppilaan omien kiinnostuksen kohteiden mukaisesti. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Oppilasta kannustetaan olemaan aktiivinen toimija omassa oppimisessaan.

Kuvataideopetus tekee näkyväksi ympäristön kuvakieltä, parantaa monilukutaitoa, auttaa visuaalisessa hahmottamisessa ja lisää ymmärrystä estetiikasta sekä taidehistorian tuntemuksesta. Tämä kaikki tukee oman visuaalisen ja kulttuurisen ympäristön hahmottamista sekä aktiivista toimimista siinä. Opiskelu nivoo yhteen teorian ja käytännön. Kuvataideopetuksen visuaaliset käsitteet, taidehistoria ja estetiikka otetaan haltuun itse tekemisen kautta sekä vuorovaikutuksessa opettajan ja muiden oppilaiden kanssa. Oppilaan taiteellista ilmaisua tuetaan yksilöllisesti.

Pitkäkestoinen taiteellinen työskentely vahvistaa tutkimusten mukaan lasten ja nuorten identiteetin rakentamista, tunteita ja sosiaalisia taitoja. Taideopinnot kehittävät kognitiivisia taitoja, kuten kriittistä ajattelua, päättelykykyä, ongelmanratkaisutaitoa. Taiteellinen toiminta tukee luovuuden kehittymistä eli kykyä asioiden ja merkitysten yhdistelemiseen uusilla tavoilla. (Sitra, Näkökulmia taiteen ja kulttuurin tutkimuksista vaikutuksista, 21.11.2017)

Helsingin kuvataidekoulun taideopetus rohkaisee oppilaiden kasvua luoviksi ja kriittisiksi ajattelijoiksi, jotka pystyvät hyödyntämään kuvataidekoulussa oppimiaan tietoja ja taitoja myöhemmin jatko-opinnoissaan ja elämässään monipuolisesti.

2. ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

2.1 ARVOT

Helsingin kuvataidekoulun toiminnassa keskeinen arvo on luovan ajattelun ja työskentelyn sekä taiteellisen oppimisprosessin arvostus. Oppilaita kannustetaan itsenäiseen ajatteluun ja rohkaistaan näkemään asioita uudella tavalla. Heitä opetetaan tuntemaan sekä tunnistamaan suunnittelu- ja ideointiprosessien vaiheita. Tunneilla annetaan tilaa kysymyksille, kyseenalaistamiselle, kokeiluille ja onnistumisille. Taiteellisessa oppimisprosessissa epäonnistumisetkin ovat usein tärkeitä johtolankoja uuden etsimisessä. Oppimisen iloa ja tekemisen nautintoa arvostetaan. Haltioitumisen elämykset, saavutusten huomioiminen ja juhlistaminen ovat osa oppimisprosessia.

Taidekasvatuksen tavoitteet toteutuvat usein pitkällä aikajänteellä. Taiteellinen toiminta ja ilmaisu vahvistavat lasten ja nuorten itseluottamusta, keskittymistä, yhteistyötaitoja, empatiakykyä, erilaisuuden ymmärtämistä ja

ryhmässä toimimisen taitoja. Opetuksessa esiin nousevat estetiikan, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta.

Helsingin kuvataidekoulussa vaalitaan myös monipuolista yhteisöllisyyttä ja kunnioituksen kulttuuria, yhdenvertaisia ihmisoikeuksia, oikeudenmukaisuutta sekä sukupuolten tasa-arvoa. Vuorovaikutus perustuu erilaisuuden, kulttuurisen moniäänisyyden ja erilaisten maailmankatsomusten kirjon näkemiseen yhteisöä rikastuttavana positiivisena voimana. Kiusaaminen, syrjintä, rasismi ja häirintä on ehdottomasti kiellettyä.

2.2 OPPIMISKÄSITYS

Kuvataidekoulun oppimiskäsitys perustuu näkemykseen oppilaasta tutkivana, aktiivisena toimijana, joka oppii asettamaan itselleen mielekkäitä ja haastavia tavoitteita, ja pyrkimään niitä kohti. Tärkeä tavoite on oppia oppimaan. Oppilas oppii tunnistamaan omat oppimistapansa ja vahvuutensa. Hänen synnynnäinen temperamenttinsa huomioidaan, ja hänelle ominaisia tapoja oppia arvostetaan ja tuetaan. Opintojen edetes-

sä oppilas oppii ottamaan enenevässä määrin vastuuta omasta oppimisestaan.

Taiteellinen oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, jossa oppilaan taidot, tiedot ja kokemukset jäsentyvät yksilöllisiksi taideteoksiksi. Ajan kanssa kehittyvä tekninen taito ja materiaalien hallinta tukevat ilmaisua mahdollisimman hyvin ja vapauttavat keskittymään kulloinkin käsiteltävään aiheeseen. Oppilaan, opettajan ja ryhmän hyvässä vuorovaikutuksessa kaikki voivat oppia ja kasvaa. Vertaisoppiminen ryhmässä antaa uusia näkökulmia työskentelyyn. Opetus kuvataidekoulussa innostaa oppilaita elinikäiseen oppimiseen. Tavoitteena on tukea elämää ja ajattelua avartavan luovuuden ja henkilökohtaisen taidesuhteen kehittymistä.

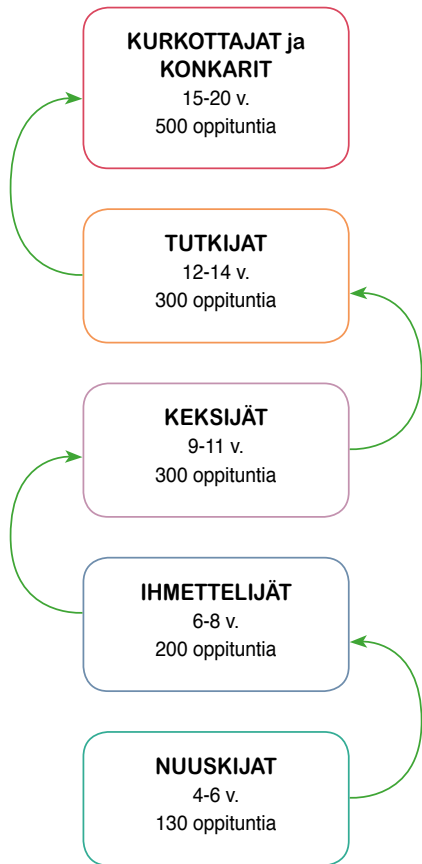
2.3 OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Luovuuteen ja taiteelliseen ilmaisuun rohkaiseva, turvallinen oppimisympäristö perustuu yhdessä sovittuihin työtapoihin, joita kaikki sitoutuvat noudattamaan ja kehittämään. Hyväksyvä ilmapiiri sekä ajan antaminen tutkimiselle ja kehittymiselle ovat kokeilunhalun ja oppimisen kannalta tärkeitä. Innostava oppimisympäristö rakentuu

tiloista, yhteisöistä ja käytännöistä, jotka ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia ja myönteisiä. Ne rohkaisevat ja innostavat taiteelliseen toimintaan sekä tietojen ja taitojen kehittämiseen. Oppimisympäristön monipuolisuutta lisäävät retket lähiympäristöön, näyttelykäynnit, erilaiset vierailut ja toiminta muualla kuin opetustiloissa.

Helsingin kuvataidekoulu toimii useissa toimipisteissä eri puolilla kaupunkia. Toimipisteillä on erilainen ympäristö sekä mahdollisuus verkostoitua ja luoda yhteistyötä lähialueen toimijoiden kanssa. Tällaisia tahoja voivat olla kaupunginosien omat asukasyhteisöt, päiväkodit, oppilaitokset, palvelutalot, kulttuurikeskukset, alueen yrittäjät ja yhdistykset. Yhteistyö ja verkostoituminen muiden taideoppilaitosten (musiikki, tanssi, sirkus, sanataide, teatteri), gallerioiden, museoiden ja taiteilijoiden kanssa rikastuttavat koulun toimintaa, oppilaiden kokemusmaailmaa ja omaa taiteellista ilmaisua.

Oppimisympäristön monipuolisuus muodostuu myös asianmukaisista työvälineistä, erilaisista tilanteisiin sopivista työtapoista, laadukkaista materiaaleista, perinteisistä työskentelytekniikoista nykYTEknologian hyödyntämiseen aina sen mukaan, mikä kulloinkin on

HELSINGIN KUVATAIDEKOULUN OPINTOJEN RAKENNE

Kuvataiteen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on yhteensä 1300 oppituntia (ot). Perusopinnot ovat 800 ot ja syventävät 500 ot. Yksi ot = 45 minuuttia. Opintokokonaisuudet noudattavat ikäryhmäjakoja ja jokaiselle opintokokonaisuudelle on määritelty tavoitteet sekä arviointiosuudessa arviointikriteerit.

Liite 1. Helsingin kuvataidekoulun opintojen rakenne

tarkoituksenmukaista. Opettajat ovat ammattitaitoisia ja sitoutuneita kehittämään pedagogista yhteistyötä ja omaa opettajuuttaan.

3. TOIMINTAKULTTUURI

Helsingin kuvataidekoulun toimintakulttuuri tukee oppilaan taiteellista oppimista ja kasvua yhteiskunnan aktiiviseksi toimijaksi. Toimintakulttuuri muodostuu opettajan, oppilaan, ryhmän ja laajemman alueellisen yhteisön myönteisestä, kunnioittavasta vuorovaikutuksesta ja kohtaamisesta. Oppilaita tuetaan vertaisoppimiseen ja osallisuuteen.

Vuosiopetussuunnitelmaa tehtäessä otetaan huomioon oppilaiden esille tuomia asioita ja keskitytään lukuvuodeksi tai useammaksi jonkin temaattisen aiheen käsittelyyn. Jokainen oppilas ja opettaja voi vaikuttaa vuosiopetussuunnitelmaan. Suunnitelman monipuolinen tulkinta ja sen pohjalta luodut sisällöt, toimintatavat ja

käytännöt muodostavat tärkeän osan toimintakulttuuria. Oppilaita kannustetaan osallistumaan opetussuunnitelman luomiseen, jotta sen sisältö kehittyy mielekkääksi, innostavaksi ja haastavaksi. Vuosiopetussuunnitelmat luodaan tarpeeksi avoimiksi, jotta voidaan käsitellä ajan ilmiöitä ja säilytetään luovuudelle tarpeellinen muuntautumiskyky.

Koulun arkikäytännöissä huomioidaan ekologisuus ja paikallisuus. Sananvapautta, yksityisyyden suojaa ja teki-jänoikeuksia kunnioitetaan. Oppilaita perehdytetään ymmärtämään niiden merkitystä taiteellisessa työskentelyssä ja omien teosten julkisessa esittämisessä.

Toimintakulttuuria kehitetään jatkuvasti koulun toiminnan arvioinnin sekä avoimen, rakentavan vuorovaikutuksen kautta. Tavoitteena on lisätä kuvataidekoulun yhteisön jokaisen jäsenen kokemusta osallisuudesta ja vaikutusmahdollisuuksista toimintakulttuuriin. Yhtenäinen toimintakulttuuri läpäisee koulun koko henkilökunnan, oppilaiden huoltajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toimimisen. Henkilökunnan vertaisoppiminen sekä jatko- ja täydennyskoulutus antavat mahdollisuuden kehittyä ammatillisesti.

4. OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Helsingin kuvataidekoulussa annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetusta viikoittain kokoontuvissa ryhmissä sekä vuosittain vaihtelevien projektien ja kurssien aikana. Kuvataiteen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on yhteensä 1300 oppituntia (ot). Perusopinnot ovat 800 ot ja syventävät 500 ot. Yksi ot = 45 minuuttia.

Opetusryhmät on jaettu ikäryhmittäin. Tuntimäärät ovat opetusryhmäkohtaisia ja voivat vaihdella vuosittain sisällön ja teematyöskentelyn mukaan. Vaihtelevuudesta huolimatta kokonaistuntimäärä on esimerkiksi 6–8 -vuotiaiden ryhmässä kolmen vuoden opiskelun jälkeen 200 ot.

Opintokokonaisuudet noudattavat ikäryhmäjakoja ja jokaiselle opintokokonaisuudelle on määritelty tavoitteet sekä arviointiosuudessa arviointikriteerit. Opintokokonaisuudet tarjoavat tavoitteellisen pohjan suunnitella vuosittain vaihtuvat projektit sekä vuosituntiopetus joustavasti ajankohtaisten teemojen mukaan.

Varhaisiän opinnot kestävät kaksi vuotta. *Nuuskiijat* -ryhmä koostuu 4–6 -vuotiaista kuvataidekoulun nuorimmista oppilaista. Laajuus on yhteensä 130 ot. Varhaisiän opinnot (4–5 -vuotiaat) eivät tällä hetkellä (2018) kuulu taiteen perusopetuksen laajaan oppimäärän piiriin.

Ihmettelijät -ryhmän (6–8 -vuotiaat) opinnot ovat kestoaltaan kolme vuotta ja laajuudeltaan yhteensä 200 ot. *Keksijät* -ryhmä muodostuu 9–11 -vuotiaista oppilaista. Opinnot kestävät kolme vuotta ja ovat laajuudeltaan yhteensä 300 ot.

Tutkijat -ryhmän (12–14 -vuotiaat) opinnot kestävät kolme vuotta ja ovat laajuudeltaan yhteensä 300 ot. Opintojen alussa tehdään Kuvapolku, joka on oppilaan itsenäinen työsarja pohdintoineen.

Kurkottajat ja Konkariit -ryhmässä on 15–20 -vuotiaita oppilaita. Opintojen kesto vaihtelee neljästä vuodesta viiteen. Opintojen aikana on mahdollista tehdä lopputyö. Opinnot ovat laajuudeltaan yhteensä 500 ot. Konkariit ovat koulun vanhimpia oppilaita, joilla on pitkä historia kuvataidekoulun oppilaina.

Muut opinnot muodostuvat projekteista, kursseista, tapahtumista, kotitehtävistä ja vuosittain vaihtuvista erilaisista yhteisopinnoista.

5. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

5.1. TAIDESUHDE JA ILMAISU

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilas rakentamaan omakohtainen ja merkityksellinen suhde taiteeseen ja ilmaisuun
- kannustaa nauttimaan taiteesta ja löytämään ilmaisun ilo taiteen tekemisessä
- käsitellä taiteelliseen prosessiin kuuluvia epäonnistumisen kokemuksia ja hyödyntää sattumien tuomia uusia ratkaisuja
- harjoitella luovan ajattelun vahvistamista ja kehittää ymmärrystä taiteellisen työskentelyn vaiheista
- ymmärtää oppimisprosessin merkitys, myös niin että se on välillä tärkeämpi kuin lopputulos
- tukea oppilaan identiteetin rakentumista aktiivisena toimijana sekä kasvua oman tavoitteellisen taiteellisen, työskentelyn kautta
- edesauttaa taiteellisen ilmaisun kautta oppilaan kykyä käsitellä tunteitaan, elämäntilanteitaan ja ajatuksiaan
- auttaa oppilaan luovan ongelmanratkaisun ja ajattelun kehittymistä
- rohkaista oppilasta taitojen harjoitteluun ja erilaisten tekniikoiden hallintaan
- kannustaa kokeilemaan uusia työskentelytapoja ja materiaaleja ennakkoluulottomasti sekä soveltamaan oppimiaan taitoja monipuolisesti
- innostaa oppilasta oman oppimisen dokumentointiin, seuraamiseen ja reflektointiin
- kehittää oppilaan taitoja asettaa henkilökohtaisia tavoitteita suhteessa taiteelliseen oppimiseen ja arvioida itse työskentelyään ja oppimisprosessejaan

5.2. VISUAALINEN MONILUKUTAITO

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta tutkimaan taiteen historiaa, nykyisyyttä ja erilaisia visuaalisen alan kulttuureja, mediaa sekä ympäristöä ja niiden ilmiöitä eri näkökulmista
- kehittää oppilaan taitoja perustella omia tulkintojaan visuaalisista ilmiöistä suullisesti ja kirjallisesti sekä oppia arvostamaan omista näkökulmista poikkeavia tulkintoja
- rohkaista oppilasta keskustelemaan omasta ja muiden taiteesta sekä taiteen herättämistä ajatuksista
- kannustaa oppilasta tutkimaan taiteen ja visuaalisen kulttuurin eri osa-alueita ja hahmottamaan taiteiden ja tieteiden välisyyttä.
- vahvistaa oppilaan monilukutaitoa ja tukea oppilasta kehittämään analysoinnin ja reflektoinnin kykyjään

5.3. OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

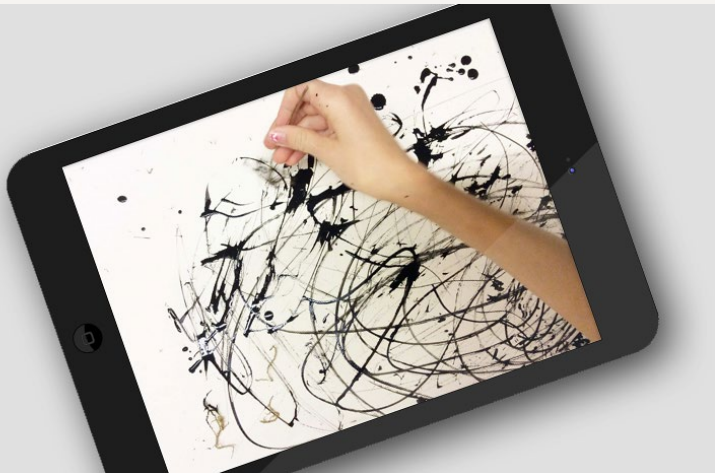
Opetuksen tavoitteena on

- kuunnella oppilasta sekä kannustaa oppilasta tuomaan omia ajatuksiaan ja näkemyksiään esiin taiteen keinoin sekä ohjata kriittiseen ajatteluun ja perusteltuihin näkökantoihin
- kehittää oppilaan kykyä löytää itse mielekkäitä sisältöjä ja tavoitteita omalle oppimisprosessilleen ja vahvistaa oppilaan asennetta aktiivisena toimijana
- kannustaa ja ohjata oppilasta asettamaan itse tavoitteita, jolloin minäkäsitys ja oman toiminnan arviointikyky kehittyy ja suuntautuu oppilaan kannalta motivoivaan vuoropuheluun ryhmässä tapahtuvan vertaisarvioinnin ja opettajan arvioinnin kesken
- ohjata oppilasta tutkimaan maailmaa moniaistisesti, tavoitteena tunnistaa ja pohtia esteettisten,

ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä taiteellisessa ilmaisussa lähiympäristön ja globaalin maailman kannalta

- rohkaista oppilasta julkaisemaan ja esittämään omia kannanottojaan sekä taidettaan erilaisissa medioissa, ympäristöissä ja julkisissa tiloissa
- tukea oppilaan jatko-opintojen suunnittelua ja antaa valmiuksia visuaalisen alan opintoihin
- kannustaa oppilasta toimimaan yhdessä muiden oppilaiden, ryhmien, erilaisten yhteisöjen ja toimijoiden kanssa.

5.4. TYÖSKENTELYN TAVAT

Työskentely kuvataiteen opintojen parissa on tavoitteellista ja vuosi vuodelta oppimista, luovaa ajattelua ja ilmaisua syventävää. Opetettavat tekniikat ovat monipuolisia ja auttavat oppilasta hahmottamaan taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin sekä visuaalisen kulttuurin moninaisuuden, ilmaisutapojen vaihtelevuuden ja rikkauden. Uusin teknologia ja media ovat kiinteästi mukana opiskelussa itsenäisinä sisältöinä sekä dokumentoinnin välineinä. Kuvamuistia käytetään koko opetuksen läpäisevänä portfoliotyöskentelyn tapana. Oppilas kuvaa töitään ja kerää itselleen opiskelun aikana henkilökohtaisen kuvapankin eli Kuvamuistin, kuvataidekoulussa tekemistään töistä, projekteista ja prosessikuvista.

Kaksiulotteisessa työskentelyssä harjoitellaan vesiliukoisilla ja öljypohjaisilla tekniikoilla mm. akvarellein, peitevärein, akryylein, graffitimaalein ja öljyvärein. Erilaisia piirtimiä käytetään rikkaasti lyijykynästä pastelliliituihin. Kuvia tehdään myös mm. grafiikan, sarjakuvan, katutaiteen ja printtisuunnittelun keinoin. Kolmiulotteiseen työskentelyyn perehdytään mm. keramiikassa, kuvanveistossa, arkkitehtuuriopinnoissa, ympäristötai-

teissa, muotoilussa ja tekstiilitaiteessa.

Työskentelyssä on tärkeää tuntea erilaisten materiaalien olemus sekä kokeilujen kautta ymmärtää niiden tarkoituksenmukainen käyttö.

Taiteidenvälisyys on osa opetuksen sisältöä varhaisopinnoista asti. Opetuksessa hyödynnetään taiteiden ja tieteiden tuottamaa tietoa ja uusia näkökulmia ja lähdetään rohkeasti uusiin aluevaltauksiin. Biotaide, performanssi, valo- ja äänitaide ovat esimerkkejä taiteenlajeista, joissa yhdistetään erilaisia monitieteellisiä ja -taiteellisia sisältöjä.

Media on opinnoissa mukana kaikilla ikätasoilla ja sen käyttöä harjoitellaan valo- ja videokuvauksen, kuvankäsittelyn, editoinnin, animaation ja teknologian sekä vanhojen että uusien mahdollisuuksien avulla perusopetuksessa, julkaisuissa ja ilmaisussa sekä omien oppimisprosessien tallentamisessa.

Erialaisten tekniikoiden ja materiaalien käyttö kuvataideopetuksessa edellyttää laadukkaita työvälineitä sekä sopivia tiloja ja resursseja.

OPINTOJEN
SISÄLLÖT JA
TAVOITTEET
IKÄRYHMITTÄIN

6. VARHAISIÄN OPINNOT

Varhaisiän opinnot kestävät kaksi vuotta (4–5 –vuotiaat). Laajuus on yhteensä 130 ot. Varhaisiän opinnot eivät ole tällä hetkellä (2018) taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoja, mutta kuuluvat tärkeänä osana Helsingin kuvataidekoulun antamaan taideopetukseen ja osaltaan valmistavat lasta 6 -vuotiaana osallistumaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoihin. Varhaisiän opetus noudattaa Helsingin kuvataidekoulun opetussuunnitelman yleisiä tavoitteita.

6.1 NUUSKIJAT - VARHAISIÄN OPINNOT (4-5 V.)

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan tunteitaan ja havaintojaan taiteen keinoin
- kannustaa oppilasta käyttämään mielikuvitusta ilmaisussaan

- kehittää oppilaan kykyä keskittyä työskentelyprosessiin
- kehittää oppilaan ryhmässä toimimisen taitoja sekä omatoimisuutta
- kannustaa oppilasta arvostamaan omia ja muiden oppilaiden töitä
- innostaa oppilasta välinehuoltoon ja kantamaan vastuuta yhteisistä materiaaleista ja tarvikkeista

Sisällöt: Nuuskijat -ryhmässä luodaan ilmapiiri, jossa moniaistisuus, taiteidenvälisyys, leikki, mielikuvitus ja ihmettely ovat tärkeintä taiteenteon ja kokemisen prosessissa. Erilaiset aistikokemukset, havainnot ja mielikuvitus ovat työskentelyn innoittajia. Lähtökohtana on lapsen oma elämis- ja elämysmaailma.

7. PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Opintokokonaisuudet ovat ikäryhmäjaon mukaiset. Perusopintoihin kuuluvat:

IHMETTELIJÄT	6–8 -vuotiaat
KEKSIJÄT	9–11 -vuotiaat
TUTKIJAT	11–14 -vuotiaat

Ikäryhmäjako on suuntaa antava ja voi joustaa jonkin verran oppilaan osaamisen ja kiinnostuksen kohteiden mukaan sekä ryhmäkohtaisesti eri opetuspisteissä. Opintokokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt on ryhmitelty kolmeen osa-alueeseen:

- KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT
- TAITEEN MAAILMAT JA VISUAALINEN YMPÄRISTÖ
- OMAT KUVAT

Nämä osa-alueet syventävät yleisiä tavoitteita eli taidesuhdetta ja oma ilmaisua, visuaalista monilukutaitoa sekä osallisuutta ja vaikuttamista. Opintokokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt syvenevät oppilaan siirtyessä tasolta toiselle.

7.1 IHMETTELIJÄT (6–8 -VUOTIAAT)

KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT

Opetuksen tavoitteena on

- tutustua visuaalisen ilmaisun peruskäsitteisiin ja harjoitella perustekniikoita ja erilaisten materiaalien käyttöä
- vahvistaa mielikuvituksen ja havaintojen käyttöä ja erottaa kuvitellun ja todellisen maailman eroja

Sisällöt: Ihmettelijät -ryhmässä opetus on leikinomaista, moniaistista, rauhallisesti etenevää ja tutkivaa oppimista. Lasten uteliaisuus herätetään erilaisten mielikuvitusleikkien, havaintomateriaalien ja kuvien avulla. Visuaaliseen kieleen ja sen rakenteeseen tutustutaan ja tavoitteena on tuntea kuvallisia perusmuuttujia sekä perusmuodot ja väriopin perusteet. Havainnon ja mielikuvituksen eroja tutkitaan ja sommittelun perusteita käydään läpi. Tarinalisuus ja taiteidenvälisyys ovat vahvasti mukana opetuksessa. Kolmiulotteinen hahmottaminen ja työskentely ovat myös osana perusopintoja.

TAITEEN MAAILMAT JA VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

Opetuksen tavoitteena on

- avartaa oppilaan käsitystä lähiympäristöstään taiteen keinoin
- tuoda nykytaiteen, taidehistorian sekä mediakulttuurin sisältöjä oppilaan kokemusmaailmaan sekä keskustella niistä

Sisällöt: Visuaalinen ympäristö toimii innoittajana ja tutkimusten kohteena. Keskeisiä havaintoympäristöjä ovat kaupunkitilan arkkitehtuuri ja opetuspisteiden lähilyöntö. Näyttely- ja muut retket kuuluvat opetukseen. Taiteen ja median maailmaan tutustutaan osana omaa ilmaisua ja harjoitellaan taiteesta puhumista.

OMAT KUVAT

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta vapaasti kertomaan omista mielenkiinnon kohteistaan ja innoittajistaan sekä ilmaisemaan itseään kuvallisella kielellä
- vahvistaa oppilaan kykyä antaa työrauha muille oppilaille ja ottaa huomioon työskentelyssään muut ryhmän jäsenet
- kehittää oppilaan ryhmässä olemisen taitoja eli kuuntelemisen ja keskustelemisen taitoja
- rohkaista oppilasta arvioimaan omaa työtään ja antamaan palautetta muiden oppilaiden töistä

Sisällöt: Ryhmässä harjoitellaan keskustelutaitoja, ryhmätyötaitoja sekä ymmärretään työskentelyrauhan merkitys. Itsenäisillä tehtävillä tuetaan oppilaan omien kiinnostuksenkohteiden kehittymistä ja oman taiteellisen prosessin rakentumista. Työskentelyn apuna käytetään dokumentointia ja oppilas oppii kuvaamaan Kuvamuistiin töitään. Itse- ja vertaisarvioinnin sekä taiteesta puhumisen sanastoa ja käsitteitä harjoitellaan omista kuvista puhuttaessa ja katsottaessa taidetta.

7.2 KEKSIJÄT (9–11 -VUOTIAAT)

KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tuntemaan eri tekniikoita ja valitsemaan omalle aiheelleen ja sisällölleen tarkoituksenmukainen muoto ja ilmaisu.
- harjoittaa oppilasta tunnistamaan kuvallisia muuttujia ja niiden käyttöä taiteellisessa työskentelyssä sekä ymmärtämään väriopin alkeet.
- innostaa oppilas kolmiulotteisen työskentelyn pariin ja tuntemaan peruskäsitteet kuten plastisuus ja tilan hallinta.
- rohkaista oppilasta työskentelemään ympäristöstä tekemiensä havaintojen pohjalta sekä oman mielikuvituksen innoittamana

Sisällöt: Opetuksessa tutustutaan mahdollisimman monipuolisesti erilaisiin ilmaisukeinoihin ja tekniikoihin. Sisältöinä on mm. väriopin perusteet, kuvallisten muutujien tuntemus ja käyttö sekä materiaalituntemus ja kolmiulotteisen ilmaisun harjoittelu. Opetuksessa painotetaan havaintojen tekoa erilaisissa ympäristöissä sekä mielikuvituksen käyttöä omassa ilmaisussa.

TAITEEN MAAILMAT JA VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilas taiteen ja visuaalisen ilmaisun sekä median maailmaan ja kiinnostumaan niiden eri ilmiöistä ja ajankohtaisista teemoista
- rohkaista oppilasta tuntemaan visuaalista ympäristöä erilaisista näkökulmista ja tutkimaan sen arvottamista sekä merkitysten muodostumista
- ohjata oppilasta tuntemaan ja käyttämään visuaalisen kielen perussanastoa

- rohkaista oppilasta puhumaan taiteesta ja analysoimaan havaintojaan

Sisällöt: Opetuksessa käsitellään taidehistoriaa ja nykytaidetta. Taide on aina vuoropuhelua menneisyyden ja nykyisyyden kanssa. Opetuksen tulee kasvattaa ymmärrystä siitä, että taide on tulkintaa ajasta ja paikasta, jossa se on tehty. Median maailmaan tutustutaan oppilaiden esiin nostamien ajankohtaisten teemojen pohjalta. Kolmiulotteista hahmottamista ja työskentelyä kehitetään muun muassa arkkitehtuurin, keramiikan, muotoilun ja kuvanveiston tekniikoin.

OMAT KUVAT

Opetuksen tavoitteena on

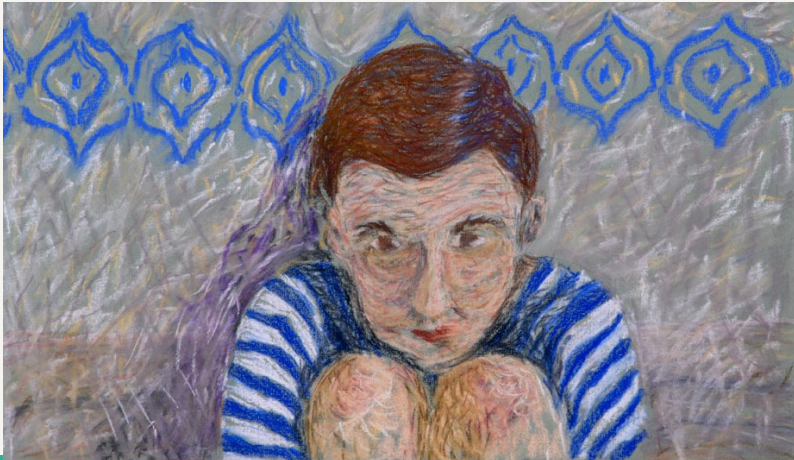
- tukea oppilaan omaehtoista työskentelyä, jotta oppilas innostuu ja keskittyy omiin, itsenäisiin aihevalintoihin.
- ohjata oppilasta oman oppimisen havainnointiin ja ymmärtämään sekä hyödyntämään oman oppimisen tapojaan
- kehittää oppilaan kykyä hyödyntää saamaansa

palautetta omassa työskentelyssään

- rohkaista oppilasta kertomaan omia tulkintojaan muiden oppilaiden töistä

Sisällöt: Opetuksessa tuetaan oppilaan omaehtoista taiteen tekemistä sekä aiheiden ja ideoiden kehittelyä. Lisäksi opitaan tuntemaan luovan prosessin työvaiheita: ideointi, suunnittelu, luonnostelu, toteutus ja arviointi. Kuvamuistia käytetään omien teosten dokumentointiin.

KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan osaamista kuvataiteen osa-alueiden, käsitteiden ja tekniikoiden hallinnassa
- vahvistaa oppilaan taiteidenvälisien työskentelytapojen käyttöä
- rohkaista oppilasta kokeilemaan uusia tekniikoita ja ilmaisutapoja
- harjoittaa oppilasta työskentelemään ympäristöstä tekemiensä havaintojen pohjalta
- syventää oppilaan luovan ajattelun ja mielikuvituksen käyttöä työskentelyssään
- kehittää oppilaan kolmiulotteisen työskentelyn taitoja sekä muodon, tilan ja plastisuuden käsitteiden hallintaa
- rohkaista oppilasta tekemään itsenäisiä ratkaisuja
- harjoittaa oppilasta käyttämään materiaaleja

ja tekniikoita tarkoituksenmukaisesti

Sisällöt: Opetuksessa kerrataan ja syvennetään visuaalisten peruskäsitteiden ja tekniikoiden hallintaa. Kolmiulotteisen työskentelyn peruskäsitteitä opetetaan erilaisten näkökulmien ja tekniikoiden kautta. Oppilasta rohkaistaan kokeilemaan erilaisia mahdollisuuksia ja uusia tapoja omassa työskentelyssään ja tuetaan näin oppilasta vahvistamaan luovaa ajatteluaan.

TAITEEN MAAILMAT JA VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

Opetuksen tavoitteena on

- vahvistaa oppilaan pyrkimyksiä luoda omakohtainen ja merkityksellinen suhde taiteeseen
- kehittää oppilaan kykyä tarkastella kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- syventää oppilaan taiteentuntemusta ja tietämystä taiteen ja visuaalisen kulttuurin osa-alueista

- innostaa oppilasta tarkastelemaan taidetta useasta eri näkökulmasta
- innostaa oppilas perehtymään oman ilmaisunsa esteettisiin, ekologisiin ja eettisiin arvoihin

Sisällöt: Opetuksessa tuodaan esille eri kulttuurien ja aikakausien taidetta. Nykyaikaisen taiteen vaikuttamisen keinoja tutkitaan ja kokeillaan omassa työskentelyssä. Ajankohdittaiset teemat vaihtuvat oppilaan, opetusryhmän, opettajan ja koulun vuosisuunnitelman mukaan.

OMAT KUVAT

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta oman aiheen pitkäjänteiseen käsittelyyn ja vahvistaa oppilaan keskittyneitä työskentelyä
- kehittää oppilaan kykyä sanallistaa ja perustella omia tulkintojaan taiteesta
- kehittää oppilaan kykyä ottaa huomioon oman työskentelynsä esteettisiä,

ekologisia ja eettisiä näkökohtia

- rohkaista oppilasta arvioimaan omia ja muiden töitä sekä hyödyntämään palautetta työssään
- kannustaa oppilasta osallistumaan yhteistyöprojekteihin

Sisällöt: Opetuksen tärkeänä sisältönä on itsenäisen työskentelyn oppiminen: tavoitteiden asettaminen, ideointi, prosessi ja arviointi. Omien töiden dokumentointi Kuvamuistiin ja niiden analysointi on oman oppimisen ja minäkäsityksen muovautumisen kannalta merkityksellistä. Henkilökohtaisten innostusten ja kiinnostuksen kohteiden kartoittaminen on keskeistä. Tärkeää on myös omien töiden esillepanon harjoittelu, keskustelu sekä palautteen vastaanotto ja käsittely. Opetuksessa painotetaan oman työn sijoittamista visuaaliseen maailmaan ja kannustetaan hakemaan vaikutteita ja ideoita monipuolisesti omaan työskentelyyn.

KUVAPOLKU

Tutkijat -ryhmän opintojen alussa n. 12-vuotiaana oppilas tekee itsenäisen Kuvapolku -työsarjan pohdintoineen ja saa opettajalta siitä arvion. Kuvapolku-työsarjan tarkoitus on harjoitella syventävien opintojen itsenäisempää työtapaa ja virittää mielenkiintoa tulevaisuuteen lopputyötä ajatellen.

8. SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUS, TAVOITTEET JA LASKENNALLINEN LAAJUUS

Syventävien opintojen laskennallinen laajuus on yhteensä 500 oppituntia. Opintoihin sisältyy vapaaehtoinen lopputyö, jonka laajuus on noin 160 ot. Lopputyö

koostuu viikoittain annettavasta opetuksesta, lopputyöseminaarista, itsenäisestä työskentelystä ja avoimista ateljeetunneista. Jos oppilas haluaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän todistuksen, päättötyö kuuluu osana suoritettaviin opintoihin. Oppilas voi koostaa itse vuosittaisen tuntimääränsä esimerkiksi osallistumalla kahteen syventävien opintojen työpajaan.

8.1 KURKOTTAJAT JA KONKARIT (15–20 -VUOTIAAT)

KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT

Opetuksen tavoitteena on

- antaa valmiuksia oppilaalle syventää tietämystään ja taitojaan valittujen tekniikoiden hallinnassa ja ilmaisussa
- perehdyttää oppilas taiteiden välisten lähestymistapojen käyttöön
- vahvistaa ja syventää oppilaan omaa ilmaisua ja luovan ajattelun kykyä sekä taiteellisen prosessin hallintaa

- harjoittaa oppilaan monilukutaitoa ja visuaalisen ympäristön havainnointikykyä ja vahvistaa oppilaan analysointitaitoja

Sisällöt: Opetuksessa keskitytään vahvistamaan oppilaan kykyä luoda itselleen merkityksellinen ja omakohtainen suhde taiteeseen ja tukea oppilaan omaa itsenäistä taiteellista työskentelyä. Oppilaan valitsemien tekniikoiden hallintaa ja käyttöä syvennetään. Moniaistisuus ja taiteiden välisyys ovat tekijöitä, joita opetuksessa pidetään tärkeinä. Monilukutaidon harjaannuttaminen, keskustelut taiteesta ja ajankohtaisista ilmiöistä ovat opiskelua ohjaavia ja teemoja määritteleviä sisältöjä.

TAITEEN MAAILMAT JA VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan kykyä hankkia itsenäisesti tietoa ja perehtyä taiteen historiaan ja nykyhetkeen osana omaa taiteellista prosessiaan

- kehittää oppilaan näkemystä sijoittaa oma taiteellinen työ laajempaan kontekstiin ja taidemaailmaan
- kehittää oppilaan monilukutaitoa ja visuaalisen kulttuurin analysoinnin kykyä
- rohkaista oppilasta muodostamaan omia tulkintoja ja näkökantoja hankkimansa tiedon pohjalta
- vahvistaa oppilaan kykyä pohtia eettisiä, ekologisia ja esteettisiä arvoja omassa työskentelyssään

Sisällöt: Opetuksessa painotetaan taiteentuntemuksen syventämistä, tiedonhakua, tiedon luotettavuuden pohdintaa ja erilaisten vaikutteiden ja ideoiden kehittelyä. Opetuksessa laajennetaan taiteen tuntemista myös yhteiskunnalliselle tasolle ja käsitellään taidetta muutoksen kuvaajana sekä osana kulttuuria ja historiaa. Oppimisympäristöjen vaihtelevuus ja erilaisissa ympäristöissä työskentely ja niiden tutkiminen ovat tärkeä osa opetusta. Visuaalista ympäristöä tutkitaan monipuolisesti esimerkiksi mediakulttuurin ja arkkitehtuuri- ja muotoiluopintojen kautta.

OMAT KUVAT

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta asettamaan omalle oppimiselleen tavoitteita
- vahvistaa oppilaan kykyä dokumentoinnin lisäksi reflektoida omaa oppimisprosessiaan
- syventää oppilaan käsitystä omista oppimisen tavoistaan ja hyödyntää niitä taiteellisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta ilmaisemaan taiteellisen työn lisäksi analyttisesti

taiteellisen prosessin vaiheita

- kannustaa oppilasta hallitsemaan itsenäisiä ja pitkäjänteisiä taiteellisia prosesseja
- vahvistaa oppilaan itsearvioinnin kykyä
- syventää oppilaan kykyä käsitellä itse valittua teemaa omaperäisesti ja analyttisesti
- rohkaista oppilasta esittämään ja julkaisemaan omaa taidettaan erilaisissa ympäristöissä
- kannustaa oppilasta rakentavalla tavalla analysoimaan myös ryhmän muiden oppilaiden töitä ja ajatuksia

Sisällöt: Opetuksessa tuetaan oppilaan itsenäistä työskentelyä ja lopputyöprosessia. Oppilasta kannustetaan löytämään ilmaisussaan uusia ratkaisuja ja näkökulmia. Näyttelyt, erilaiset julkaisut ja ympäristöt taiteen esittämiseksi ovat tärkeitä oppimisen kannalta. Oppilas tutustuu yksin ja ryhmänjäsenenä eri tapoihin tuoda esiin ja julkaista oma taiteellinen työ. Palautteen vastaanotto ja käsittely kuuluvat olennaisena osana näyttely- ja julkaisutoimintaan. Oman työn ja työprosessin dokumentointi, Kuvamuistin käyttö, reflektointi ja arviointi ovat myös

olennainen osa työskentelyä. Opetuksessa tutustutaan visuaalisten alojen ammattilaisiin ja heidän työnkuviin sekä tuetaan visuaaliselle alalle aikovia oppilaita jatko-opintojen suunnittelussa ja hakuprosessiin valmistautumisessa.

The image features a collage of several photographs of a person, likely a woman, with a strong green color cast. The photos are layered and partially obscured by a white grid pattern. One prominent photo shows a close-up of a person's face with their eyes closed, appearing to be in a state of relaxation or sleep. Another photo shows a person's hands, possibly holding a small object. The overall composition is abstract and artistic, with the grid lines creating a sense of structure and fragmentation.

OPPIMISEN
ARVIOINTI

9. OPPIMISEN ARVIOINTI

9.1 ARVIOINNIN TEHTÄVÄ

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä ja ohjata opiskelun tavoitteiden asettamista. Arviointi tukee oppilaan oppimaan oppimista ja auttaa oppilaan minäkäsityksen muovautumista. Arviointi perustuu opetussuunnitelmassa tarkennettuihin tavoitteisiin. Oppilaita ja heidän suorituksiaan ei verrata toisiinsa eikä arviointi kohdistu oppilaiden arvoihin, asenteisiin, persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Opettajan tehtävänä on huolehtia siitä, että tavoitteet ja arviointiperusteet ovat oppilaiden tiedossa. Tavoitteiden pohtiminen ja oman oppimisen edistymisen tarkastelu suhteessa tavoitteisiin on tärkeä osa myös oppilaan itsearviointitaitojen kehittymistä. Arviointi suhteutetaan aina oppilaan ikätasoon sopivaksi.

Arviointikulttuurin keskeisiä piirteitä ovat avoimen ja rohkaisevan ilmapiirin ylläpitäminen. Arvioinnilla edistetään oppilaiden osallisuutta sekä keskustelevaa ja vuorovai-

lutteista toimintatapaa. Arviointi on osa työprosessia, jossa työstä, työtavoista sekä työhön liittyvistä ajatuksista ja ideoista keskustellaan. Arvioinnissa otetaan huomioon, että taideopetuksen merkitys näkyy oppilaan elämässä pitkällä aikavälillä.

9.2 ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA

Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Kuvataidetunneilla opettaja arvioi yhdessä oppilaiden kanssa työprosessia ja tehtyjä töitä sekä keskustelee jokaisen oppilaan kanssa erikseen oppilaan työstä ja oppimisesta. Tuntitilanteissa arviointia tapahtuu koko ryhmän sekä opettajan ja oppilaan kahdenvälisissä keskusteluissa. Oppilasta rohkaistaan ja autetaan kertomaan omasta työstään ja pyritään yhdessä löytämään sanoja koko työprosessille. Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja positiivista.

Itsearviointin oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja

tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Oppilaalle arviointi tuo hänen oman oppimisensa näkyväksi. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilasta perehdytetään kuvataiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Sekä oppilaan itsearviointiin että opettajan vuosiarvioinnin tukena toimii oppilaan Kuvamuistitili, jonne kerätään kuvamateriaalia jokaisen opintovuoden teoksista.

Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan jokaisen kevätlukukauden lopussa kirjallisesti tietoa opintovuoden työskentelystä.

Varhaisiän taideopintojen 4–6 -vuotiailla oppilailla (opintokokonaisuus Nuuskijat) arviointi perustuu tunneilla käytävään vuorovaikutteiseen keskusteluun. Kirjallisena arviona lukuvuodesta oppilaat saavat osallistumismerkinnän sekä tiedotteen teemoista ja aihepiireistä, joita on yhdessä vuoden aikana käsitelty eri tehtävissä.

Perusopintojen 6–8 -vuotiailla oppilailla (opintokokonaisuus Ihmettelijät) arviointi perustuu opettajan ohjauk-

sessä tehtävään suulliseen itsearviointiin. Kirjallisena arviona lukuvuodesta oppilaat saavat osallistumismerkinnän sekä tiedotteen teemoista ja aihepiireistä, joita on yhdessä vuoden aikana käsitelty eri tehtävissä.

Perusopintojen 9–11 -vuotiaat oppilaat (opintokokonaisuus Keksijät) laativat suullisten vertaisarviointikeskustelujen lisäksi lukuvuoden päätteeksi kirjallisen itsearviointin. Kirjallisena arviona lukuvuodesta oppilaat saavat osallistumismerkinnän sekä tiedotteen teemoista ja aihepiireistä, joita on yhdessä vuoden aikana käsitelty eri tehtävissä. Lisäksi opettaja kommentoi kirjallisesti oppilaan itsearviointiin valittua teosta.

Perusopintojen 12–14 -vuotiaat oppilaat (opintokokonaisuus Tutkijat) laativat suullisten vertaisarviointikeskustelujen lisäksi lukuvuoden päätteeksi kirjallisen itsearviointin. Opettaja arvioi oppilaiden lukuvuoden aikaista oppimista, teemallista työskentelyä ja ilmaisua kirjallisesti ja huomioi kokonaisarviossaan oppilaan itsearviointin.

Syventävien opintojen 15–20 -vuotiaat oppilaat (opintokokonaisuus Kurkottajat) laativat suullisten vertaisarviointikeskustelujen lisäksi lukuvuoden päätteeksi kir-

jällisen itsearvioinnin. Ateljeeopintojen aikana oppilaat asettavat itselleen omia oppimistavoitteita ja arvioivat niiden saavuttamista. Opettaja arvioi oppilaiden luku- vuoden aikaista oppimista, teemallista työskentelyä ja ilmaisua kirjallisesti ja huomioi kokonaisarviossaan oppilaan itsearvioinnin sekä oppilaan itselleen asettamat oppimistavoitteet.

9.3 OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

9.3.1 KUVATAITEEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PERUSOPINNOT

Perusopintojen (800 tuntia) päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Todistus on kirjallinen arvio oppilaan osaamisesta ja kehitymisestä perusopintojen aikana. Kirjallinen arvio painottaa oppilaan vahvuuksia. Oppilaan Kuvamuistitilille kertyneet teoskuvat toimivat perusopintojen arvioinnin tukena antaen kattavan kuvan oppilaan perusopintojen aikaisesta työskentelystä. Perusopintojen viimeisen opintokokonaisuuden alussa (12–14 -vuotiaat Tutkijat) oppilas tekee laajemman itsenäisen työn, ns. Kuvapolun. Työ koostuu opettajan ohjauksessa toteutetusta itsenäisestä työstä ja

portfoliosta. Itsenäisestä työstä oppilas saa opettajan erillisen kirjallisen arvion, joka huomioidaan myös perusopintojen kirjallisessa kokonaisarviossa.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sisältää:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot: opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet sekä itsenäisen Kuvapolku-teossarjan arvion
- kirjallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkinnän siitä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.
- taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

9.3.2 KUVATAITEEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN SYVENTÄVÄT OPINNOT

Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus harjoittaa ja osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Kuvataidekoulun lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä

ja osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päätötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot (800 tuntia) ja syventävät opinnot (500 tuntia).

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päätötodistus sisältää:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot: opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet
- oppilaan suorittamat laajan

oppimäärän syventävät opinnot

- syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- kirjallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.
- taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

9.4 OSALLISTUMISTODISTUS

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan Helsingin kuvataidekoulun laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee sitä muusta syystä. Osallistumistodistus ei sisällä sanallista arviointia suoritetuista opinnoista.

10. LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITEERIT

10.1 LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET

Kuvataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ovat *Taidesuhte* ja *oma ilmaisu*, *Visuaalinen monilukutaito* sekä *Osallisuus ja vaikuttaminen*. *Taidesuhteen ja oman ilmaisun* arvioinnissa keskitytään eri ilmaisun keinoihin, välineiden ja materiaalien käyttöön, oppilaan luovaan ongelmanratkaisuun ja taiteellisen prosessin etenemiseen. Tavoitteena *taidetuhteen ja oman ilmaisun* arvioinnissa on tukea oppilaan oman ilmaisun ja taidesuhteen kehittymistä sekä oppimisen reflektointia.

Visuaalinen monilukutaito kehittyy hitaassa kasvuprosessissa. Tavoitteena *visuaalisen monilukutaidon* arvioinnissa on ohjata oppilasta tarkastelemaan niin taiteen, median kuin ympäristön visuaalista kieltä monista eri lähtökohdista, perustelemaan omia tulkintojaan ja arvostamaan omista näkökannoistaan poikkeavia tul-

kintoja. *Visuaalisen monilukutaidon* arviointia tehdään eniten osana tuntien jatkuvaa itse- ja vertaisarviointia sisältävää arviointikeskustelua. Vasta vanhemmilla (opintokokonaisuudet Tutkijat ja Kurkottajat) oppilailla arvioidaan analyttisen havainnoinnin hyödyntämistä omassa työskentelyssä.

Oppilas kasvaa *Osallisuuteen ja vaikuttamiseen* taiteellisen toiminnan kautta osana kuvataidekoulun opintoja. *Osallisuuden ja vaikuttamisen* arvioinnin tavoitteena on ohjata tarkastelemaan visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja tukea oppilaan kriittisen ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja. *Osallisuuden ja vaikuttamisen* arviointia tehdään eniten osana tuntien jatkuvaa itse- ja vertaisarviointia sisältävää arviointikeskustelua. Vasta vanhemmilla (opintokokonaisuudet Tutkijat ja Kurkottajat) oppilailla arvioidaan kriittisen ajattelun hyödyntämistä omassa työskentelyssä. Arvioinnin tavoitteena on kannustaa oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja oppimisprosessin reflektointiin sekä hyödyntämään näitä omassa taiteellisessa prosessissa.

10.2. LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KRITTEERIT

10.2.1 VARHAISIÄN OPINTOJEN ARVIOINTIKRITTEERIT

Varhaisiän arviointi (opintokokonaisuus Nuuskijat) keskittyy tunneilla käytävään vuorovaikutteiseen keskusteluun ja sanalliseen palautteeseen. Oppilaan oma kokemusmaailma on keskiössä.

Arvioinnin kriteerit:

- oppilas tekee havaintoja luonnosta ja ympäristöstä
- oppilas käyttää töissään mielikuvitusta
- havaitsee todellisen ja kuvitellun maailman välisiä eroja
- oppilas keskittyy työhönsä
- oppilas kykenee toimimaan ryhmässä
- oppilas arvostaa omia ja toisten tekemiä töitä ja pitää huolta työvälaineistä

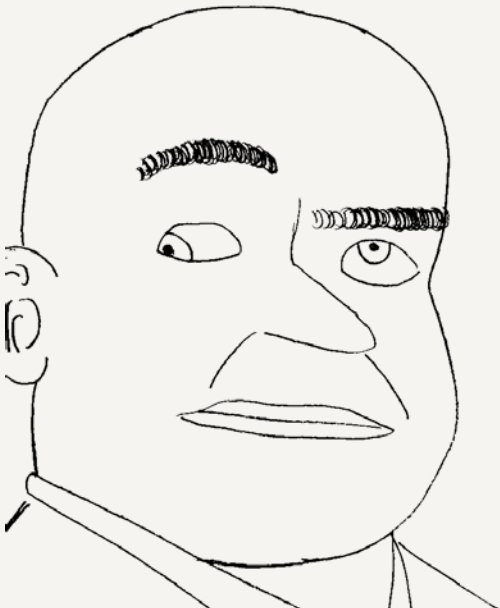
10.2.2.1. PERUSOPINTOJEN ARVIOINNIN KRITTEERIT

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Perusopintojen eri opintokokonaisuuksien arviointi perustuu käsitykseen kumuloituvasta oppimisesta opinto- ja ikävuosien karttuessa. Arvioinnin tavoite on tukea oppilasta myös refleктоimaan omaa oppimistaan sanallisesti ja visuaalisesti.

Perusopintojen opintokokonaisuuden Ihmettelijät (6–8 v) arvioinnin kriteerien mukaan oppilas

- tuntee visuaalisen ilmaisun peruskäsitteistöä: väriopin perusteet ja perusmuodot
- käyttää ja kokeilee erilaisia materiaaleja ja tekniikoita
- kykenee käyttämään työskentelyssään mielikuvitustaan ja omia havaintojaan ympäristöstä

- kykenee ilmaisemaan kuvallisella kielellä havaintojaan, ajatuksiaan ja kokemuksiaan
- osaa kertoa kokemastaan taiteesta
- kykenee toimimaan ryhmässä ja ottaa huomioon ryhmän muut jäsenet
- keskittyy työhönsä
- osaa arvioida omaa työtään ja antaa palautetta myös muiden oppilaiden töistä

Perusopintojen opintokokonaisuuden Keksijät (9–11 v) arvioinnin kriteerien mukaan oppilas

- käyttää tekniikoita ja materiaaleja kekseliäästi ja tarkoituksenmukaisesti
- tuntee kuvallisten perusmuuttujien, värienkäytön ja sommittelun käsitteistön ja perusteet
- kykenee ilmaisemaan itseään kolmiulotteisesti (muototaju, tilataju ja plastisuus)
- kykenee työskentelemään ympäristöstä tekemiensä havaintojen perusteella
- tarkastelee kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- syventää taiteentuntemustaan ja perehtyy taiteen ja visuaalisen kulttuurin eri osa-alueisiin
- työskentelee pitkäjänteisesti ja keskittyneesti
- kehittää omia aihevalintoja työskentelynsä pohjaksi
- hyödyntää saamaansa palautetta omassa työssään

- ilmaisee rakentavasti omia mielipiteitään ryhmässä

10.2.2.2. PERUSOPINTOJEN ITSENÄINEN TYÖ NS. KUVAPOLKU -TYÖSARJA POHDINTOINEEN

Perusopintojen viimeisen opintokokonaisuuden alussa (12–14 v. Tutkijat) oppilas tekee itsenäisen työn ja kokoaa työstään opettajan ohjauksessa portfolion. Itsenäisestä työstä oppilas saa erillisen opettajan arvion. Kuvapolku-työsarjan arvio korvaa kyseisen opintovuoden kirjallisen vuosiarvion.

Perusopintojen opintokokonaisuuden Tutkijat (12–14 v. oppilaat) arvioinnin kriteerien mukaan oppilas

- on syventynyt yhteen tai useampaan kuvataiteen osa-alueen käsitteiden ja tekniikoiden hallintaan
- kokeilee eri taiteiden välisiä työskentelytapoja
- hallitsee kuvallisten perusmuuttujien, värienkäytön ja sommittelun perusteet

- hallitsee kolmiulotteisen ilmaisun perusteet
- kykenee itsenäisiin ratkaisuihin materiaaleja ja tekniikoita tarkoituksenmukaisesti käyttäen
- tarkastelee kriittisesti taiteen, median ja ympäristön välittämiä viestejä
- tarkastelee taidetta useammasta näkökulmasta esim. kulttuurinen ja yhteiskunnallinen
- ottaa omassa ilmaisussaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot
- osaa sanallistaa ja perustella omia tulkintojaan
- hyödyntää saamaansa palautetta omassa työskentelyssään
- osallistuu yhteistyöprojekteihin

10.2.3 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN ARVIOINNIN KRITEERIT

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan itsenäistä työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asetta-

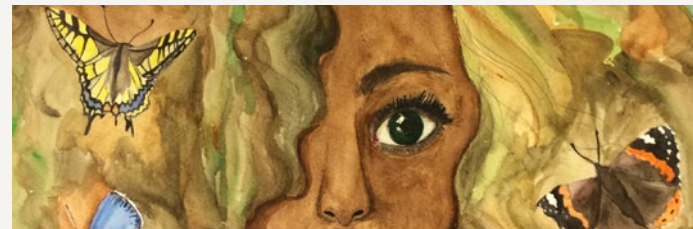

mista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Oppilas asettaa omia painotuksia osaamista-voitteilleen. Vuorovaikutteisen arvioinnin tehtävänä on innostaa oppilasta työskentelemään, kommunikoidaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Oppilas dokumentoi itse asettamia tavoitteita, työskentelyään, teoksiaan, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Dokumentaatio ja arviointi tukevat oppilaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

Syventävien opintojen opintokokonaisuuden Kurkottajat (15–20 v) arvioinnin kriteerien mukaan oppilas

- syventyy tavoitteelliseen visuaaliseen ilmaisuun hänelle merkityksellisen taiteen kautta
- perehtyy taiteidenvälisiin työskentelytapoihin
- syventää taitojaan ja ilmaisuaan saavuttaakseen asettamansa tavoitteet
- hyödyntää monilukutaitoaan ja visuaalisen kulttuurin kriittistä analyysiä omassa työskentelyssään
- osaa hankkia ja hyödyntää tietoa, perehtyä taiteen historiaan ja nykyhetkeen itsenäisesti osana omaa taiteellista prosessiaan

- osaa käsitellä teemaa analyttisesti ja kykenee syventämään taiteellista ilmaisuaan omaperäiseen ja persoonalliseen suuntaan
- pohtii osana työskentelyään esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä taiteessa, elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- asettaa omat oppimistavoitteensa
- reflektoi ja dokumentoi omaa oppimisprosessiaan
- hallitsee pitkäjänteisiä, itsenäisiä ratkaisuja vaativia taiteellisia prosesseja
- esittää teoksiaan julkisissa ympäristöissä
- antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta koskien omaa tai toisten työskentelyä

10.2.4 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN LOPPUTYÖ

Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Lopputyön taiteellista osuutta arvioidaan aiheen valinnan kiinnostavuuden, sisällön käsittelyn ja visuaalisten keinojen käytön perusteella. Lopputyöhön sisältyvässä portfolioissa tulee olla luonnoksia ja kuvallista materiaalia työhön liittyen, selostus taiteellisesta prosessista, aiheen käsittely, arvio työn tuloksista ja oman oppimisen reflektointia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen. Kirjalliset arviot lopputyöstä antavat sekä ohjaava opettaja että toinen taiteen asiantuntija.

Lopputyön arvioinnin kriteerit:

- aiheen käsittely ja tutkiminen sekä sen laajuus ja rajaus
- kyky käyttää visuaalisia keinoja (värien käyttö, sommittelu, kuvallisten perustekijöiden hallinta, materiaalit, kolmiulotteinen hahmottaminen, muoto- ja tilataju)
- valitun tekniikan hallinta ja käyttö
- aikataulun hallinta ja työskentelyprosessin itsenäisyysaste ja pitkäjänteisyys
- yhteistyökyky: palautteen vastaanottaminen ja sen käsittely työssä

Lopputyön portfolio arvioinnin kriteerit:

- työprosessin kuvaus: ideointi, aiheen kehittäminen, tavoitteiden asettelu, sisällön tutkiminen ja rajaaminen, oman työn arviointi, oppimisen reflektointi
- sisällölliset kysymykset: taidehistorian ja käsiteltävän teeman tuntemus, tiedon hankinta ja sen käyttö oman työn sisällön kehittämisessä, erilaisten ilmiöiden vertailu, oma työ suhteessa visuaalisen taiteen maailmaan
- tekstin rajaus ja sisällöllinen syvyys sekä omakohtainen pohdiskelu

HOPS
OPPILAS JA YHTEISTYÖ
TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

11. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

11.1 MUUALLA SUORITETTUJEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Muussa kuvataidekoulussa suoritettut aiemmat opinnot korvaavat Helsingin kuvataidekoulussa suoritettut opinnot, mikäli ne vastaavat kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä. Jos oppilaalta puuttuu tunteja laskennallisesta tuntimäärästä, hän voi ottaa opinto-ohjelmaansa täydentäviä opintoja. Oppilas voi myös osoittaa muualla hankitun osaamisensa näyttöjen kautta. Opintojen hyväksilukemisesta päätetään aina tapauskohtaisesti suhteessa hyväksiluettavien opintokokonaisuuksien tavoitteisiin ja sisältöihin.

11.2 HENKILÖKOHTAINEN OPETUSSUUNNITELMA

Mikäli oppilas ei vammaan, sairauden tai muuhun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä. Tällöin oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan käsin. Oppilaalle voi-

daan laatia henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, sisällöt, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet ja arviointimenettely. Koululla ei ole tuntitilanteissa käytettävissä avustajia, joten mahdolliset tukitoimet ovat rajalliset. Jokaisella oppilaalla on oikeus kehittyä ja kasvaa oman tahtinsa mukaan ja nauttia luovuudesta ja taiteesta.

Oppilaalle voidaan myöntää lisäaikaa opintojen jatkamiseksi 20 ikävuoden jälkeen, mikäli lisäajan katsotaan tukevan oppilaan ilmaisen kehittymistä.

12. OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

Helsingin kuvataidekoulussa uudet oppilaat valitaan vapautuneille oppilaspaikoille ja uusiin ryhmiin ilmoittautumisjärjestyksessä. Mikäli on kaksi tai useampi saamaan aikaan ilmoittautunutta ja vain yksi opintopaikka, arvotaan paikan saaja. Hakuaika on vuosittain 1.4.-30.4. ja haku on voimassa vuoden.

Kaikki oppilaat jatkoilmoittautuvat tulevalle lukukaudelle vuosittain 30.4. mennessä. Ilmoittautuminen on sitova. Mikäli jatkoilmoittautumista ei tehdä määräaikaan mennessä, opintopaikasta on luovuttu ja paikka voidaan antaa uudelle hakijalle.

Helsingin kuvataidekoululla ei ole oppilashuollon ryhmää eikä vakinaisia avustajia. Mikäli oppilas tarvitsee erityistä tukea ja avustajan, kuvataidekoulu ei yksin pysty tarjoamaan riittävän laadukasta pitkäkestoista opetusta.

13. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Helsingin kuvataidekoulun yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa on vuorovaikutteista yhdessä toimimista. Kuvataidekoulussa toteutetaan sekä matalan kynnyksen pienimuotoista yhteistyötä että pitkäkestoista tavoitteellista pedagogista yhteistyötä. Huoltajat ja muut yhteistyötahot ovat tervetulleita osallistumaan ja kehittämään kuvataidekoulun kanssa taidetapahtumia ja muuta taiteen perusopetukseen liittyvää toimintaa.

Huoltajat ovat tervetulleita osallistumaan museo-, galleria- ja työpajakäynneille sekä retkille omakustanteisesti. Oppilastyönäyttelyiden avajaiset ja niihin liittyvät tapahtumat, taidetapahtumat ja teematapahtumat ovat avoimia kaikille. Huoltajat kutsutaan hallinnoimaan oppilaan Kuvamuisti-portfoliota heti opintojen alkuvaiheessa. Oppilastöiden, projektien, oppimisprosessien, vierailuiden, retkien ja museokäyntien kuvamateriaalin tallentaminen Kuvamuistiin on oppilaan ja huoltajan yhteinen taival visuaalisen oppimisen vuosiin.

Yhteistyötä tehdään erilaisten yhteisöjen, yritysten ja oppilaitosten kanssa. Visuaalisen kulttuurin näkökulma on tasa-arvoinen muiden näkökulmien kanssa. Taiteenalan erityispiirteet huomioidaan yhteisessä toiminnassa.

Kuvataidekoulussa on alumnitoimintaa. Kuvataidekoulun entiset oppilaat voivat pitää taidenäyttelyn tai taidetapahtuman koulun tiloissa ilmaiseksi. Alumneja kutsutaan esittelemään ajatuksiaan ja erityisosaamistaan.

14. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Helsingin kuvataidekoulussa kokoonnutaan säännöllisesti ja usein keskustelemaan ajankohtaisista taiteeseen, taidekasvatukseen, lasten ja nuorten elämään, yhteiskuntaan ja opettajuuteen liittyvistä asioista. Henkilökunta määrittelee yhdessä keskustellen täydennyskoulutuksen aiheet, menetelmät ja tarpeet.. Työyhteisössä toimitaan yhdessä oppimisen ja vertaiskoulutuksen periaatteiden mukaisesti. Erityisasiantuntijoita kutsutaan alustamaan ja kehittämään yhdessä henkilökunnan kanssa pedagogisia lähestymistapoja ajankohtaisiin aiheisiin.

Helsingin kuvataidekoulu on aktiivinen Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton, kansainvälisen taidekasvatusjärjestön InSEAn ja Museopedagogisen yhdistyksen Pedaalin jäsen. Jatko- ja täydennyskoulutuksiin osallistutaan säännöllisesti. Kuvataidekoulu on mukana kehittämässä alan osaamista sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Julkaisut ja oppimiskokemukset jaetaan laajalle yleisölle. Kuvataidekoulussa on taidekasvattajien pedagoginen johtoryhmä, joka yhdessä päättää kehittämiskohteista keskustellen, keräten ideoita ja palautetta

oppilailta, huoltajilta, työkavereilta ja asiantuntijoilta.

Taiteen ja tieteen yhdistävää pedagogiaa kehitetään pitkäkestoisesti tavoitteena luoda uutta osaamista. Muotoilukasvatuksen ja kuvataiteen synergiaa kehitetään muokkaamalla opintojen sisältöjä ja toimintatapoja tulevaisuuden oppiminen ja osaaminen fokuksena. Saavutettavuutta kehitetään monikielisen tiedottaisen avulla, Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, päiväkotien, sosiaalitoimen, yhdistysten ja alueen koulujen asiantuntijoiden kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

15. KOULUN TOIMINNAN ARVIOINTI

Kuvataidekoulussa opetuksen arvioinnin tavoitteena on opetuksen ja oppisisältöjen kehittäminen. Koulun toiminnan arviointia, opetuksen arviointia sekä opettajan ja oppilaan itsearviointia tehdään erilaisten keskustelujen, kyselyjen ja yleisen palautteen perusteella. Arvioinnin välineinä toimivat myös opettajien ja työryh-

mien kokoukset, opettajien pedagogiset seminaarit, oppilastöiden näyttelyt sekä oppilaiden yksittäiset teokset, portfoliot ja muut oppinnäytteet. Tärkeä arvioinnin väline on myös opetuksen ja teosten dokumentointi.

Opettaja arvioi oman pedagogisen työn toteutumista pitämällä kustakin ryhmästä tuntipäiväkirjaa, jossa jokaisen opetuskerran jälkeen kirjataan ylös tuntien kulku ja tehtävänanto. Tuntipäiväkirja on myös väline seurata opettajan jokaiselle ryhmälle laatiman vuosiopetussuunnitelman toteutumista. Kuukausittain pidettävät kehittämis- ja arviointikokoukset kokoavat rehtorin ja koulun opettajat keskustelemaan pedagogisista ratkaisuista ja suunnittelemaan sekä kehittämään koko koulun toimintaa. Myös oppilasarvioinnit ovat opettajien itsearvioinnin ja oman työn reflektoinnin väline. Arvioinnilla saatu tieto auttaa henkilökuntaa suuntaamaan koulun toimintaa oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Arvioitaessa koulun ja opetuksen merkitystä paikalliseen kulttuuriin, ympäröivään yhteiskuntaan ja oppilaan koko elämään on otettava huomioon, että taidekasvatuksen vaikutukset näkyvät vasta pidemmällä aikavälillä. Koulun toimintaa arvioidaan myös näyttelyiden ja niihin liittyvän oheismateriaalin, toimintakertomuksien, opetuksesta kertovien portfolioiden ja erilaisten asiantuntijalausuntojen kautta.

 Helsingin
kuvataidekoulu

www.kuvataide.fi